

VOOR EEN GROENE REVOLUTIE!

*«Als het planten van bomen even winstgevend was als het
produceren van wapens, dan zag de wereld groen in plaats van rot.»*

vrij naar Henri de Wolf (oprichter *Forma Actua*)

De tegenstellingen die dit productie-stelsel oplevert, en de mate waarin dit productie-stelsel onze natuurlijke omgeving aantast, het welzijn van mens en dier en de natuurlijke rijkdommen en biodiversiteit van onze planeet aantast, zijn op dit moment ongekend. Een revolutionaire omwenteling van de productieverhoudingen is noodzakelijk om zowel natuur als mens te beschermen tegen de gevolgen van dit productie-systeem.

Niet het produceren omwille van zoveel mogelijk winst, maar het behoud en beschermen van de natuur en het welzijn van de mens zou uitgangspunt moeten zijn van de economie.

Produceren louter om de winst en gepaard gaande met veel milieu-aantasting en hoog grondstoffen en energiegebruik en die nauwelijks bijdragen aan het welzijn of zelfs negatief zijn voor het welzijn, moet daarom aan banden worden gelegd.

Regeringen van de westerse landen maken zich druk om het klimaat en de aantasting van het milieu, en willen maatregelen nemen om een onafwendbare klimaat- en milieucrisis te voorkomen, echter zonder de productie-verhoudingen als zodanig aan te tasten. Maatregelen die genomen worden komen daarom vooralsnog vooral ten laste van de gewone bevolking en kleine bedrijven, terwijl de grote bedrijven veel minder worden belast (grote bedrijven zoals de Shell betalen niet eens winstbelasting in Nederland!) en het merendeel van de subsidies opstrijken. Gasprijzen gaan komende jaren flink stijgen (verhoging van 75% in 10 jaar!), terwijl woningbouwcorporaties en huiseigenaren niet het geld hebben om hun woningen te verduurzamen. Met name de woningbouwcorporaties worden sterk belast middels de verhuurdersheffing en andere belastingen die 25% (!) van de inkomsten van corporaties afkomen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat corporaties veel te weinig woningen kunnen bouwen en achterlopen bij het verduurzamen van woningen.

Ook in de Korrewegwijk zien we dat op sociale woningen vrijwel nergens nog zonnepanelen liggen en de energiekwaliteit achterloopt bij eerder gemaakte afspraken. Alle huurwoningen zouden minimaal label B moeten zijn per 2020, wat lang niet wordt gehaald. Met name platte daken zijn goed geschikt voor zonnepanelen en door de steeds warmere zomers dreigen bewoners aan oververhitting te bezwijken. Groene daken en zonnepanelen verhelpen dat probleem voor een deel, maar dit zit komende jaren nog niet in de planning van de corporaties. In overleg met bewoners, gemeente en corporaties willen we de aanleg van groene daken en zonnepanelen in de wijk zien te versnellen. Regelingen zoals de gunstige salderingsregeling voor zonnepanelen worden per 2021 al weer aangepast, zodat het nadien minder gunstig is.

Met name onderwijs, cultuur en gezondheidszorg, alsook betaalbare huisvesting dragen bij aan de verhoging van het welzijn, en vergen relatief weinig energie- en grondstoffen gebruik. Veel bewoners in de Korrewegwijk ondervinden problemen bij het gebruik kunnen maken van gezondheidszorg door hoge eigen bijdragen en eigen risico en hebben hoge woonlasten en sterk stijgende energiekosten. Gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en betaalbare huisvesting moet voor iedereen toegankelijk zijn, ongeacht de inhoud van je portemonnee. Vervuilde productie en winsten moeten zwaarder worden belast.

AFVAL PROBLEMEN

Nederlandse afvalverwerkers ondervinden momenteel grote problemen bij het verwerken van afval doordat Aziatische landen (waar veel Amerikaans en Europees afval werd verwerkt) dit afval niet meer afnemen. Veel afval (met name plastic) wordt verbrand, en de verwerkingscapaciteit daarvoor in Nederland is te gering, waardoor een afval crisis dreigt. Een dergelijke verwerking is overigens sowieso niet milieuvriendelijk en zou vervangen moeten worden door een circulaire verwerking, waarbij deze afvalmaterialen

worden herverwerkt als grondstof voor de productie-ketens. Een andere vorm van afval inzameling is dan noodzakelijk.

Gesteld moet worden dat de activiteiten die verricht worden om de afvalstoffen kwijt te raken en te herverwerken tot nieuwe producten onderdeel zijn van de productie-ketens, en dus net als alle andere productie-activiteiten regulier betaald werk moeten zijn. Een collectieve vorm van afvalinzameling is beter en efficiënter dan zelf wegbrengen van afval (genereert minder transport en kost minder tijd), en een lokale variant van grofvuil ophaaldiensten, met als insteek zoveel mogelijk lokaal herverwerken, is daarom nodig. Veel materialen kunnen ook (lokaal) worden herverwerkt zoals composteerbare restmaterialen. Daarnaast moet de industrie worden belast met het weer inzamelen en herverwerken van haar verpakkingsmaterialen, waarbij verpakkings materiaal eigendom blijft van de industrie en onder statie-geld regeling wordt uitgeleend. Duitsland heft bijv. statie-geld op alle blik en plastic verpakkings materialen. Een groot deel van het plastic en blik afval zou dan niet meer in het huishoudelijke afval terecht komen, en zijn de activiteiten die nu verricht worden om zwerfafval in te zamelen deels overbodig. Inzamelen van zwerfafval is zeer inefficiënt en dus relatief duur tov. inzameling via statie-geld (en juist daarom is dat werk onbetaald omdat de kosten anders veel te hoog zijn...).

Als de industrie haar deel van het afval inzamelt en herverwerkt (de verpakkings materialen), kunnen bewoners hun deel van het rest-materiaal (voornamelijk organisch rest-materiaal) herverwerken. Daarvoor is nodig dat er over de hele wijk meer compost-installaties komen en een versnipper dienst wordt ingesteld, zodat takken en tuin- en groenteafval niet meer weggebracht hoeft te worden naar afvalbrengstations of als regulier afval hoeft te worden afgevoerd, maar lokaal kan worden herverwerkt op de eigen tuin of buurt-moestuin. Ook is het van belang weer een grofvuil ophaal dienst in te stellen om vervuiling van de woonomgeving te voorkomen en hergebruik van restmaterialen te bevorderen. Via de afvalstoffen heffing kunnen deze activiteiten worden bekostigd. Lokale verwerking is zeer kosten efficiënt.

Daarom: Meer duurzame en regulier betaald werk in de wijk! Ondermeer voor het lokaal beheren en installeren van compost installaties en een versnipper dienst, en collectief inzamelen en herverwerken van restmaterialen door een lokale grofvuil ophaaldienst in te stellen.

AANTASTING VAN DE BIO-DIVERSITEIT

De grootschalige kap van bomen in de regenwouden (in Brazilië vanwege de soja-teelt. Nederland is de grootste importeur van soja uit Brazilië; in Indonesië vanwege de teelt van palmolie waarbij wederom Nederland/Unilever één van de grootste importeurs is) en de grootschalige kap van bossen in Canada voor hout-pellets en bio-massa bijstook levert een grootschalige aantasting op van de bio-diversiteit. Ook in Nederland worden veel bomen gekapt en worden meer bio-massa centrales bijgebouwd. De CO₂ uitstoot van biomassa is echter 2x zo groot als van aardgas. Ook al kun je bomen herplanten om die uitstoot te compenseren, de momentane CO₂ uitstoot neemt daardoor fors toe. Veel milieu organisaties pleitten daarom voor minder bomen kap en minder biomassa verbranding. Wereldwijd zijn veel landen programma's aan het ontwikkelen om gedegradeerde gronden te herbeplanten met bomen. Wereldwijd is China koploper in het omvormen van woestijnen in bossen en landbouwgebied, maar ook in afrika, australië en andere delen van de wereld worden herbebossings programma's ontwikkeld. Een groot deel van het klimaat probleem zou met grootschalige herbeplanten van geëodeerde woestijn gronden en het stoppen met bomenkap voor soja, palm-olie en bio-massa, opgelost kunnen worden, alsook kunnen daarmee verarmde gronden hersteld worden voor gebruik als landbouw grond, waarmee voorkomen wordt dat grote groepen mensen door verdroging en verarming van de landbouwgrond naar elders moeten emigreren.

Uiteraard blijft het daarnaast nodig fossiel energie-gebruik fors te verminderen en in te zetten op meer hernieuwbare bronnen zoals zon, wind en aardwarmte, maar in de eerste plaats door grondstof en energie-verspilling tegen te gaan en de energie-efficiëntie te verhogen, en onnodige vormen van consumptie tegen te gaan door deze zwaarder te belasten.

INTERNATIONALE VERHOUDINGEN

In de internationale verhoudingen spelen geopolitieke conflicten nog steeds een grote rol, die veelal voortvloeien uit de agenda van de petro-dollar, waarbij landen die fossiele brandstoffen in dollars verkopen militair worden gesteund (zoals Saudi-arabië dat in Yemen oorlog voert en haar wapens geleverd krijgt door de VS en het VK), en landen die fossiele brandstoffen in andere valuta verkopen (zoals Venezuela, Iran, Rusland en daarvoor Irak) aan sancties onderhevig worden gesteld, met militair ingrijpen wordt bedreigd of gepoogd wordt de regering omver te werpen.

De defensie uitgaven wereldwijd zijn torenhoog. De Amerikaanse defensiebegroting stijgt ver uit boven die van andere landen. Zelfs met een reductie van 85% op de Amerikaanse defensie begroting zou de VS nog altijd de hoogste defensie uitgaven ter wereld hebben. Koploper ook in het gebruik van fossiele brandstoffen is het Amerikaanse leger. Door de schermutselingen rond de straat van Hormuz nemen de internationale spanningen toe alsmede de dreiging van een volgend gewapend conflict.

Door het eenzijdig opzeggen door de VS van het INF akkoord is inmiddels een nieuwe kernwapenwedloop gestart. De verhoudingen met Rusland, na de VS de grootste kernwapenmacht, spelen hierin een belangrijke rol. Rusland is immers de voornaamste leverancier van aardgas aan Europa en tot 2006 liep de aanvoer van Russisch gas naar Europa voor 80% door Oekraïne. Door een conflict over de leveringsvoorwaarden (de Oekraïense gasmagnaten hadden het aardgasgeld in eigen zak gestoken en het onderhoud van het gasnetwerk was daardoor zwaar verwaarloosd, met als gevolg veel gaslekken en diefstal van gas bedoeld voor transit naar Europa) liepen de spanningen tussen Rusland en Europa ver op doordat Rusland de leveringen twee dagen stopzette om de leveringsvoorwaarden en betaling van geleverd gas af te dwingen. Sedertdien bouwt Rusland aan gastransport leidingen waarbij Oekraïne wordt gemedend, ondermeer via een route door de Baltische zee (Nordstream 1 en 2, die binnenkort gereed is) en via de Zwarte zee (Southstream, wat later vervangen is door de Turkish stream). De strategie van de VS is erop gericht om Europa af te snijden van Russisch gas, waarbij ondermeer een aanvoer route van aardgas uit het grootste gasveld ter wereld (gedeeld door Qatar en Iran) via Syrisch grondgebied werd gepland en de VS haar eigen LNG exporten naar Europa tracht te vergroten. De Syrische regering (bondgenoot van Rusland en Iran) wees echter het plan af om een aardgas transport netwerk te bouwen voor de levering van aardgas uit Qatar aan Europa, waarna de VS strategie zich richtte op het omver werpen van de Syrische regering en gewapende strijdgroepen werden gesteund. Deze strijdgroepen maakten gebruik van het conflict in Syrië om de demonstraties voor democratische en sociale hervorming, begin 2011, om te vormen in een gewapend conflict om de Syrische regering omver te werpen.

Een deel van oost-europa blijft echter voor gasleveringen afhankelijk van de doorvoer via het gasleidingen net van Oekraïne, hetgeen gezien de slechte kwaliteit van dat aardgasnetwerk problematisch is. Ook staat oost-europa erom bekend dat de energie-efficiëntie laag is (zoals plaatselijke centrale stookeenheden en warmtenetten die voor een vast tarief warmte leveren aan woningen, ongeacht het gebruik, waarbij veel warmte nodeloos verloren gaat – buiten is het -20 ° en binnen +23 ° en moet het raam opengezet worden om de temperatuur te regelen...). Juist het verminderen van de spanningen met Rusland, en het repareren van die lekke gasleiding en het investeren in meer energie-efficiëntie (individueel gestookte CV installaties met eigen gasmeter, betere isolatie, etc.) dragen bij aan hogere energie-efficiëntie, en voorkomt dat oost-europese landen het steenkool gebruik gaan verhogen. De oost-europese economiën zijn zonder Europese hulp niet in staat hun economie te verduurzamen, waardoor samenwerking tussen west- en oost-europa noodzakelijk is. De VS richt zich er vooral op om landen zoals Polen en de Baltische landen vol te stouwen met militair materieel, en de spanningen met Rusland te verhogen. Voor de vrede en in het belang van het (geopolitieke) klimaat kunnen we beter hoogrendementsketels naar oost-europa sturen dan tanks! West-europese gasimporten ruilen tegen investeringen in oost-europa om de economie te verduurzamen zouden een belangrijk onderdeel moeten zijn van Europees klimaat beleid, en in het belang van de vrede en het oplossen van het conflict in Oekraïne.

Daarom: Inzet voor vrede en minder defensie-uitgaven en meer geld naar een duurzame Europese energietransitie waarbij rijke landen arme landen helpen met deze energie-transitie: wederzijdse economische hulp

in beider voordeel. Daarnaast ook hulp aan afrikaanse en andere landen bij het bestrijden van woestijnvorming en bodem-erosie door bosaanplant projecten als onderdeel van europees klimaat beleid, ter voorkoming ook van bevolkings migratie door klimaat verandering. Voor een beter (geopolitiek) klimaat!

ENERGIE TRANSITIE IN DE KORREWEGWIJK

Stedelijk heeft de gemeente een planning gemaakt voor alle 134 buurten hoe deze in de loop der jaren gasloos gemaakt kunnen worden. In deze planning wordt voor de Korrewegwijk een warmte-net voorzien. Het is op dit moment niet duidelijk met welke warmte-bron dat netwerk wordt voorzien, hoe duurzaam die bron is, welke aanleg kosten daarmee gepaard gaat, alsook welke kosten huiseigenaren en corporaties moeten maken om alle woningen geschikt te maken voor aansluiting op een warmtenet. Zonder een nadere onderbouwing kan daarop niet bij voorbaat ja of nee worden gezegd, maar hangt dat af van de mate waarin dat bijdraagt aan verduurzaming alsook tegen welke kosten. Bij het gebruik van warmte via een warmte-net is het over het algemeen zo dat de energie-kosten en ook aansluit-kosten gelijk zijn aan die van aardgas gebruik, maar er wel aanzienlijk geïnvesteerd moet worden in de ombouw van de warmte-installatie. Voor de Korrewegwijk liggen er obstakels, zoals al genoemd de achterblijvende investeringen van corporaties in de verduurzaming van woningen (als gevolg van de torenhoge afdrachten aan het rijk door de corporaties) en het feit dat veel panden worden verhuurd door particuliere eigenaren aan studenten, en deze eigenaren over het algemeen weinig doen aan investeringen in woningonderhoud en verduurzaming. Uiteraard vergt de energie-transitie een gedegen onderbouwing (wat bereik je aan duurzaamheid en tegen welke kosten) en een hoog niveau van bewoners participatie, om bewoners mee te krijgen in deze transitie. En in de eerste plaats zou de insteek moeten zijn om de nu al stagnerende energie-transitie bij woningbouw corporaties – met name ook door aan te dringen op lagere afdrachten via de verhuurdersheffing – eerst vlot te trekken, en plannen om daken van huurwoningen te voorzien van groendak en zonnepanelen te versnellen. Waar aanleg van een warmte-net niet haalbaar blijkt zouden andere alternatieven overwogen en onderzocht moeten worden, zoals een plaatselijk (buurtwarmte) net, en gekeken moeten worden of naast warmte-levering ook koude kan worden geleverd (bijv. door ondergrondse seizoensopslag van warmte- en koude via een warmte-wisselaar op daken). Ook de in de wijk voorkomende daken van bedrijfspanden zullen in die analyse meegenomen moeten worden en onderzocht op inzetbaarheid voor het produceren van duurzame energie.

OPENBARE BIJEENKOMST

Bewoners in de Korrewegwijk roepen we daarom op om de openbare wijkbijeenkomst op **donderdag 21 november** in het Floreshuis te bezoeken ('s avonds om 20 uur), waarop plannen voor verduurzaming en vergroening van de wijk worden voorgelegd, en van daaruit we de participatie van bewoners met betrekking tot de verduurzaming en vergroening van de wijk verder vorm willen geven.

VOOR EEN DUURZAME EN GROENE KORREWEGWIJK

- *Meer duurzame en lokale afval verwerking*
- *Meer duurzame werkgelegenheid en minder armoede*
- *Meer zonnepanelen en groene daken*
- *Meer biodiversiteit in de wijk*
- *Minder plastic gebruik en minder zwerfafval*
- *Voor vrede en een beter (geopolitiek) klimaat*
- *Toegankelijk onderwijs, cultuur en gezondheidszorg voor iedereen*
- *Meer betaalbare sociale huisvesting*

Uitgave:

Bewoners initiatief voor een *Duurzame Korrewegwijk*

email: *duurzamekorrewegwijk@gmail.com*